

Barne- og familiedepartementet
Postboks 8036 Dep.

0030 OSLO

330.00

200404169
- 189

Deres ref.:

Vår ref.: Mehdi Jeddi
tlf.

Arkiv: 05/00010-001
A1

Dato: 07.01.2005

HØRINGSUTTALELSE VEDR. NY BARNEHAGELOV

Enebakk Kommune har følgende kommentarer til ny barnehagelov:

Kapittel 1) Barnehagens formål og innhold

Det er overraskende at Departementet ikke har funnet plass til en grundig drøfting av formålsparagrafen.

Vi lever i dag i et flerkulturelt samfunn, med mange ulike religioner og livssyn. Da kan ikke norske barnehager ha som formål å "hjelp foreldrene å oppdra barna i samsvar med kristne grunnverdier". Ved å bruke ordet "kristne" vil mange føle seg utestengt fra å bruke barnehagen. Vi kan ikke kreve at foreldre med et annet livssyn skal *motta hjelp til oppdragelse...* Kristne grunnverdier er definert som ærlighet, toleranse, rettferdighet, tilgivelse og lignende. Dette er allmenne verdier som alle kan identifisere seg med. Når vi vet hvor viktig det er å integrere barn fra andre kulturer i tidlig alder, må vi unngå å lage formuleringer som kan utestenge dem.

Den kristne formålsparagrafen i barnehagen må omsider pensjoneres. Grunnverdiene er allikevel like levende nå som før, men disse grunnverdiene er felles for de aller fleste religioner. Derfor må fokus være på disse verdier, og ikke på kristendom eller andre religioner.

Dersom kristen formålsparagraf opprettholdes, vil dette være med på å forsterke og fornye den mistro og skepsis som enkelte flerkulturelle har til både barnehage og skole. Denne mistro er spesielt sterk innen konservative kretser innen ikke-kristelige befolkningsgrupper. Vi ser at fundamentalistiske krefter er på fremmarsj både i Europa og i andre deler av verden, og vi har registrert hvordan verden har forandret seg siden 11. september 2001, en økning av terror, frykt og fremmedhat. I Tyskland registreres et stadig økende skille mellom enkelte kulturer. Særlig er det indikasjoner på at muslimske mer eller mindre fundamentalistiske familier fjerner seg fra det vanlige tyske samfunn, og danner enklaver i byer og tettsteder, der man søker å begrense omgangen mellom muslimske og tyske barn.

Derfor synes det ubetinget riktig å prøve å nedskalere de forskjellene som har utløp fra religiøse standpunkter, og heller fremheve de verdinormer som er felles, også i flerkulturelle samfunn. For å oppnå en tilnærming mellom kulturene, er språk og holdninger viktig, og barnehagene synes å være det aller beste utgangspunkt for en slik forsoning.

Vi ønsker også at arbeidsgruppas forslag til formålsparagraf blir vurdert nøye. Dette gjelder spesielt i forhold til den kristne formålsparagrafen. Hvis man velger å bruke ordet ”kristne”, må det formuleres på følgende måte: ”..bygge på de kristne grunnverdier”

I løpet av noen år vil vi antakelig nå målet om full barnehagedekning. Det vil medføre at de fleste barn under skolealder vil tilbringe flere år i barnehage. Da er det veldig viktig at innholdet blir konkretisert og det pedagogiske mandatet blir styrket.

Begrepet ”pedagogisk tilrettelagt tilbud” foreslås bort. Det er avleggs og henger igjen fra den tid da pedagogene var tilretteleggere og barna skulle utfolde seg fritt. I dag inkluderes både tilrettelegging, gjennomføring og vurdering i pedagogikken, og rammeplanen bygger på dette. Dette begrepet kan også undergrave pedagogene i den forstand at man i neste instans kan gi dem planleggingsoppgaver og fjerne dem fra det daglige arbeidet med barna..

Kapittel II) Barn og foreldres medvirkning

I dagens lov sier § 6 noe om foreldrenes rett til representasjon hvis det opprettes eget styre for barnehagen (jf. Kommuneloven § 11)

Denne paragrafen er foreslått strøket i ny lov.

Enebakk kommune kan ikke støtte dette. Foreldrenes medvirkning er et viktig bidrag i arbeide med å sette fokus på samarbeid mellom foreldrene og barnehagepersonalet, og ikke minst foreldrenes deltakelse i lokalsamfunnet for øvrig.

Kapittel III) Ansvar og myndighet

Barnehageeiers ansvar

Enebakk kommune støtter forslaget om å stadfeste barnehageeiers ansvar i loven men vil påpeke følgende:

- a) **Det må stilles tydeligere krav i forhold til barnehagens mandat og det faglige innholdet.**
- b) **Det må stilles krav i loven om at vedtektene skal forelegges ved godkjenning.**

Kommunens ansvar

Loven må inneholde noe om kommunens ansvar for utbygging og drift, og for det faglige innholdet, kvalitetsutvikling og kompetanseutvikling.

Lovforslaget sier lite om dette. Vi har mange forskjellige barnehageeiere i Norge , og det er stor forskjell på kompetansen blant disse. Det er derfor viktig at kommunene har et tydelig mandat og fagpersoner i kommuneadministrasjonen som kan gå inn å se om barnehagenes innhold er pedagogisk forsvarlig og til beste for barna.

Loven må også inneholde noe om kommunens ansvar for å holde øye med økonomien i barnehagene. Det må inn et krav på lik linje som i utdanningsloven: *At pengene skal gå uavkortet til barnas beste.*

Fylkesmannens ansvar

Det er viktig at Fylkesmannen i loven gis mulighet for å føre tilsyn med enkeltbarnehager. Dette er spesielt viktig i kommuner som er organisert som to-nivå kommuner, med stor grad av delegering.

Kapittel IV) Barnehagemyndighetenes generelle oppgaver

Departementet foreslår å fjerne veiledende normer for leke og oppholdsareal og vil overlate det til individuell vurdering med bakgrunn i lovtekst om barnehagens innhold og formål. De vil også fjerne bestemmelsen om at det skal innhentes uttalelser fra andre lokale myndigheter, slik som plan og bygningsetaten, branntilsynet og helsemyndigheter før kommunen skal fatte vedtak om godkjenning.

De kaller det en forenkling, men det virker som et forsøk på å oppnå full bhg. dekning ved å kunne godta bygg som ellers ikke ville fått godkjenning.

Det kan synes veldig naivt å tro at alle kommuner vil være i stand til å følge opp at lovverket blir fulgt når det ikke finnes retningslinjer som kan brukes på forhånd. Vi vet at både kommuner og private utbyggere har dårlig økonomi, og at de vil gjøre alt for å spare penger samtidig som de kan få flere plasser.

Enebakk kommune vil på det sterkeste be om at det kommer inn en forskrift som regulerer barnas leke og oppholdsareal og lokalenes egnethet som oppholdssted for små barn. Kommunene må også gis rett til å stille krav om bemanning.

Det må også komme inn en bestemmelse lik den i opplæringsloven § 4 –4, som sier noe om personalets lønns og arbeidsvilkår.

§ 11 omhandler familiebarnehager. Disse er ikke et pedagogisk tilbud og skal derfor ikke være en del av barnehageloven.

§ 13. I denne er det foreslått at barn som har fått vedtak etter barnevernsloven skal sikres plass. Dette er et viktig punkt, også for å sikre at alle barnehager prioriterer disse barna, ikke bare de kommunale.

§ 16. Tilsyn og veiledning. Denne paragrafen bør spesifikt nevne barnehagens faglige innhold. Videre bør det også være en mulighet for å holde tilbake økonomiske tilskudd hvis barnehagen driver ulovlig eller uforsvarlig. Denne muligheten har staten ovenfor friskoler, så hvorfor ikke for barnehager.

Kapittel V) Personalet

Ledelse

Arbeidsgruppen fremhever med tyngde hvor viktig det er at styrer i barnehage har utdannelse som førskolelærer. Spesielt er dette viktig sett i forhold til de stadig økte kravene til kvalitet. Det å lede et personale som har som hovedoppgave å drive et best mulig pedagogisk tilbud og omsorgstilbud forutsetter tilstedeværelse og relevant utdanningsbakgrunn hos lederen for å få et godt resultat. Departementet sin drøfting burde også tilsi at det i fremtiden kreves utdannelse som førskolelærer for å inneha lederstilling i barnehagen, men ingen av alternativene opprettholder kravet til styrer som i dag.

I utgangspunktet må det være et krav til at styrer skal være utdannet førskolelærer, men personer med annen pedagogisk utdannelse og ettårig videreutdanning i barnehagepedagogikk vil også være godt kvalifiserte. Det må også stilles krav til at styrer skal være tilstedeværende i barnehagen.

Barnehagens øvrige personale

Departementet fremhever også her hvor viktig det er med førskolelærere, men dreier diskusjonen inn på et merkelig spor ved å si at norm for pedagogtetthet kan være et hinder for økt antall pedagoger. Da er det i det hele tatt merkelig at alternativ C og D er tatt med i lovutkastet, for de sikrer ikke pedagogtetthet i det hele tatt.

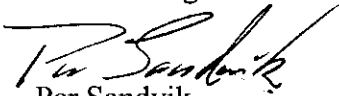
Alternativ B er umulig å forholde seg til, for ingen forstår hva de mener med forslaget om *10 til fjorten barn som er til stede samtidig*. Hvis dette gjelder 14 ettåringer så er det en dramatisk reduksjon i pedagogtettheten i norske barnehager.

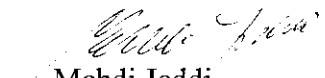
Departementet bruker også konsekvent tittelen førskolelærer i stedet for pedagogisk leder. Dette virker som et dårlig skjult angrep på førskolelærernes lønns og arbeidsvilkår. Det vil være enkelt å stoppe lønnskrav og krav om tid til ledelse når man "bare" er ansatt som førskolelærer og ikke Pedagogisk leder.

Enebakk kommune forutsetter at det blir alternativ A, med følgende ordlyd:

"Barnehagen skal bestå av førskolelærere og annet egnet personale. Bemanningen må være tilstrekkelig til at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet.", som blir gjeldende i ny lov. Det er den eneste som vil opprettholde kvaliteten i barnehagene. Tittelen Pedagogisk leder må også opprettholdes.

Med vennlig hilsen

Per Sandvik
Kultursjef

Mehdi Jeddi
Barnehagekonsulent

Kopi til:

Vedlegg: